

OBSAH

<i>Předmluva</i>	9
NÁSTIN PROKLOVA MYŠLENÍ	
1. Novoplatonismus mezi Plótínem a Proklem	17
1.1. Novoplatonismus v kontextu platónské tradice	17
1.2. Plótínos versus pozdní novoplatonismus	25
1.2.1. Záliba v jemných klasifikacích	27
1.2.2. Nепrostupnost hranic mezi rovinami	30
1.2.3. Náboženské zakotvení pozdního novoplatonismu	38
1.3. Proklos a athénský novoplatonismus	40
1.3.1. Od Iamblichy k Proklovi	40
1.3.2. Proklovy spisy	43
1.3.3. Konec athénskému novoplatonismu	46
2. Proklova metafyzika	49
2.1. Jedno a Dobro jako počátek a cíl všeho	50
2.1.1. Pozitivní přítomnost Jedna ve všech věcech	51
2.1.2. Negativní teologie	55
2.2. Cyklus vycházení a navracení	63
2.2.1. Proč Jedno tvoří nižší roviny?	63
2.2.2. Vycházení a navracení	65
2.2.3. "Samoustavené" roviny	70
2.2.4. Mez a Nevymezenost	76
2.3. Stupně kauzality	82
2.3.1. Vše je ve všem	82
2.3.2. Bytí – Život – Intelekt	91
2.4. Úrovně participace	97
2.4.1. Participující – participované – neparticipované	97
2.4.2. Participace a vztah mezi rovinami skutečnosti	99
2.4.3. Stupně participace	103
3. Proklova etika	109
3.1. Proklovo pojetí zla	109
3.1.1. Proklova kritika Plótína	111
3.1.2. Zlo jako vybočení z vlastní přirozenosti	116
3.1.3. Zlo jako narušení vertikální hierarchie	118
3.1.4. Zlo tělesné a duševní	120
3.1.5. Proč zlo existuje?	125
3.1.6. Zlo jako perverze dobra	129
3.2. Zlo a prozřetelnost: Proklova teodicea	130
3.2.1. Boží vytvářejí i zlo, ale jakožto dobro	130

3.2.2. Zlo je zlé z hlediska pachatele, ale dobré z hlediska oběti	135
3.3. Novoplatónská koncepce dobrého jednání	140
3.3.1. Zdatnosti novoplatónského mudrce	140
3.3.2. Jednání a nazírání	151
3.3.3. Nazírání jako kritérium dobra	157
3.3.4. Osud a prozřetelnost	161
4. Novoplatónské náboženství	168
4.1. Filosofie a náboženství v pozdní antice	168
4.2. Proklova teologie	175
4.2.1. Henady	176
4.2.2. Hierarchie henad a nižší bohové	180
4.2.3. Vertikální řady	186
4.3. Proklova daimonologie	189
4.3.1. Podstata a funkce daimonů	189
4.3.2. Daimoni mezi Plótnem a Proklem	198
4.4. Novoplatónský rituál	210
4.4.1. Plótnos a magie	211
4.4.2. Theúrgie: základní charakteristika	214
4.4.3. Stupně theúrgie	218
4.4.4. Rituál jako klíč k Proklovu filosofickému stylu	228
4.4.5. Novoplatónské náboženství dnes	232

PROKLOVO POJETÍ MÝTU A SYMBOLU

1. Proklova obhajoba Homéra	243
1.1. Homérští hrdinové: výklad na zjevné rovině textu versus výklad alegorický	247
1.2. Homérští bozi: daimonologický výklad na zjevné rovině textu	252
2. Proklova obhajoba alegorického výkladu	255
2.1. Antické obhajoby alegorického výkladu	255
2.2. Filosofie versus inspirovaná poezie	261
2.3. Obraz a symbol	268
3. Proklova interpretace mýtu dnes	273
3.1. Filosofie jako myšlení na základě symbolů	274
3.2. Mýty jako metafory, kterými žijeme	277
3.3. Alegorický výklad a strukturalismus	282
3.4. Mýtus a transcendence	287
Proklos: O Platónových námitkách v <i>Ústavě</i> proti Homérovi a básnickému umění	
I. Úvod	295
II. O způsobu, jímž teologové utvářejí své mýty o bozích: výklady jejich důvodů a rozřešení námitek vznášených proti nim	299
III. Rozmanité způsoby, jak u teologů vysvětlit zápasení bohů a přivést na světlo posvátnou pravdu v něm ukrytou	319
IV. Jakým způsobem lze obhájit mýty o bozích, které zdánlivě bohy činí zodpovědnými za zla	331
V. Pravdivý výklad o tom, v jakém smyslu Homér zdánlivě bohům přisuzuje porušování přísah	337
VI. Co v <i>Íliadě</i> znamená, že Zeus prostřednictvím Themidy přivede bohy do vzájemného sváru: výklad celkového smyslu mýtu	345
VII. Co znamená soud bohyň v Homérových mýtech a jaké rozdíly v typech životů se jím chtějí naznačit	349

VIII. Co znamenají proměny bohů, které jsou součástí mýtů o bozích, kolika způsoby o nich mýty vyprávějí a z jakých důvodů	351
IX. Jakým způsobem je třeba obhájit seslání snu, jež zdánlivě bohům připisuje klam, a ukázat tak, že božstvo neklame	359
X. Společná obrana homérských a platónských mýtů, v nichž se vypráví o nápravných zařízeních v Hádu a o rozmanitých údělech, které v nich duše po opuštění těla musí podstoupit na základě specifických kvalit svého života v těle	363
XI. Z jakých důvodů připisuje Homér hrdinům i bohům nářek, a to dokonce i tomu nejlepšímu z hrdinů a tomu největšímu z bohů	371
XII. Z jakého důvodu se v mýtech vypráví o smíchu bohů a proč nám Homér předvádí, jak bohové nad Héfaistem propukají v nezadržitelný smích	377
XIII. Obhajoba rozličných literárních figur, které v Homérových básních posluchače zdánlivě vedou k pohrdání uměření	381
XIV. Co se chce naznačit spojením Dia a Héry, Héfinou nazdobeností, oním místem, na němž ke spojení dojde, Diovou milostnou touhou a jeho božským spánkem – aneb všeobecný výklad celého tohoto mytického vyprávění	387
XV. Co má znamenat mytické vyprávění o Afrodítě a Areovi a o poutech, jimiž údajně Héfaistos onen božský pár spoutal	399
XVI. Co říci na Sókratovy námitky proti touze po majetku, kterou Homér svým hrdinům připisuje	403
XVII. Jakým způsobem je třeba bránit očividné znevažování božstva ze strany hrdinů u Homéra	407
XVIII. Jakým způsobem je třeba bránit znevažování lidského života, které se objevuje u Homérových hrdinů, a vůbec jakékoli nepřístojné líčení v mýtech básníků	413
<i>Struktura Prokelových komentářů k Ústavě</i>	418
<i>Poznámka k překladatelské koncepci</i>	422
<i>Bibliografie</i>	424
<i>Rejstřík pojmů a témat</i>	435
<i>Rejstřík antických autorů</i>	449
<i>Rejstřík bohů a mytických postav</i>	451